

PARTICULARITĂȚI CLINICO EVOLUTIVE SI DE TRATAMENT ALE CARDIOPATIEI ISCHEMICE LA PACIENȚI DIABETICI

Ana Duca¹, Ecaterina Munteanu¹, Artur Munteanu², Mihaela Stoica¹, Diana Sasu¹, Oxana Sârbu¹

Conducător științific: Valeriu Istrati¹

¹Disciplina de medicină internă-semiologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

²Catedra de urgențe medicale „Gheorghe Ciobanu”, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Conform studiului Framingham, diabetul zaharat crește de 2 ori riscul bolilor coronariene la bărbați și de 3 ori la femei, astfel, aproximativ 20-30% dintre pacienții cu diabet zaharat dezvoltă cardiopatie ischemică. Diabetul zaharat contribuie la progresia bolii coronariene prin mecanisme multiple: hiperglicemia cronică, inflamația și disfuncția endotelială. **Scopul lucrării.** Evaluarea particularităților clinico-evolutive și a strategiilor de tratament ale cardiopatiei ischemice la pacienții cu diabet zaharat, printr-o revizuire a literaturii de specialitate, pentru a identifica cele mai eficiente metode de diagnostic și management. **Material și metode.** Acest studiu reprezintă o revizuire sistematică a literaturii, incluzând articole științifice publicate în bazele de date medicale PubMed, Cochrane Library și Google Scholar, din ultimii zece ani. Au fost selectate studii clinice, meta-analize și ghiduri de tratament care abordează cardiopatia ischemică la pacienții diabetici. **Rezultate.** Studiile analizate arată că pacienții diabetici prezintă adesea forme mai severe de cardiopatie ischemică, cu manifestări clinice atipice și o incidență crescută a complicațiilor post-infarct. Tratamentul optim include o combinație de intervenții farmacologice (statine, inhibitori ai enzimei de conversie a angiotensinei, beta-blocante) și non-farmacologice (modificări ale stilului de viață, controlul glicemiei). Intervențiile de revascularizare: angioplastia și bypass-ul coronarian, sunt frecvent necesare, dar au rezultate variabile în funcție de controlul metabolic al pacientului. **Concluzii.** Managementul cardiopatiei ischemice la pacienții diabetici necesită o abordare multidisciplinară, care să includă atât controlul al glicemiei, cât și tratamente specifice pentru boala coronariană. Recunoașterea precoce și intervenția promptă sunt esențiale pentru îmbunătățirea prognosticului acestor pacienți. **Cuvinte-cheie:** cardiopatie ischemică, diabet zaharat, management.

CLINICAL AND EVOLUTIONARY PARTICULARITIES AND TREATMENT OF ISCHEMIC HEART DISEASE IN DIABETIC PATIENTS

Ana Duca¹, Ecaterina Munteanu¹, Artur Munteanu², Mihaela Stoica¹, Diana Sasu¹, Oxana Sârbu¹

Scientific adviser: Valeriu Istrati¹

¹Internal Medicine and Semiology Discipline, Department of Internal Medicine, Nicolae Testemițanu University

²Gheorghe Ciobanu Department of Medical Emergencies, Nicolae Testemițanu University

Background. According to the Framingham study, diabetes mellitus doubles the risk of coronary heart disease in men and triples it in women. Approximately 20-30% of patients with diabetes mellitus develop ischemic heart disease which contributes to the progression of coronary heart disease through multiple mechanisms, including chronic hyperglycemia, inflammation, and endothelial dysfunction. **Objective of the study.** Evaluation of the clinical and evolutionary particularities and treatment strategies of ischemic heart disease in patients with diabetes mellitus by reviewing specialized literature to identify the most effective diagnostic and management methods. **Material and methods.** This study is a systematic review of the literature, including scientific articles published in the medical databases PubMed, Cochrane Library and Google Scholar over the last ten years. Selected materials include clinical studies, meta-analyses, and treatment guidelines addressing ischemic heart disease in diabetic patients. **Results.** The analyzed studies show that diabetic patients often present with more severe forms of ischemic heart disease with atypical clinical manifestations and an increased incidence of post-infarction complications. Optimal treatment includes a combination of pharmacological interventions (statins, angiotensin-converting enzyme inhibitors, beta-blockers) and non-pharmacological measures (lifestyle modifications, glycemic control). Revascularization interventions, such as angioplasty and coronary bypass, are frequently necessary but yield variable outcomes depending on the patient's metabolic control. **Conclusion.** The management of ischemic heart disease in diabetic patients requires a multidisciplinary approach that includes both glycemic control and specific treatments for coronary disease. Early recognition and prompt intervention are essential for improving the prognosis of these patients. **Keywords:** ischemic heart disease, diabetes mellitus, management.